

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

165. szám.

Pest, september 23. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest september 23.

Az olvasó a következő cikkekben látni fogja, miként vagyunk e perczen politikai láthatárunkkal.

Mindenek előtt azon bocsássunk előre egy eszmét. Mondjuk ki, minő válasz fal létezik a politikai színvonalra felkerekedett liberális párt között, a mellyért még az elhatározó perczen sem lehet a magyar tökéletes egységben.

Két eszme uralkodik.

Batthyániék azt akarják, hogy Magyarország maradjon Austriával szoros egybeköttetésben, de tartsa meg sértetlenül a martiusi törvényeket.

Kossuth párt szinte nem beszél Austriától elválásról, azonban oda igyekszik, hogy új alkotmányunk biztosítéka ne függjön egy harmadiknak kegyes jóakarától.

Igen, legyen hív a magyar a habsburgi házhoz, ügyeinket azonban itthon úgy rendezzük el, hogy egy akár szeszélyes akár gyenge király miatt jogaink veszélyeztetve ne legyenek, úgy hogy miként a valódi alkotmányos országokban szokott, a király koronáját kockáztassa, ha törvényeink ellenében áruló merne lenni.

Ez tán egykor merész eszmének látszott volna, de ma már közönséges. Micsoda alkotmány is volna az, melly egyes ember akarata miatt azonnal megsemmisíthető volna.

Hiszen az alkotmányos élet gyakorlata abba áll, hogy az ország kormányzása még a kisebb részletekben is a népképviselőitől függjön—hogy ne függne tehát magának a legsarkalatosb törvénynek elrendezése és biztosítása.

Furcsa lenne például a vadászati törvényeket nem akarni a fejedelem önkényes elhatározása alá bízni, arra pedig joga volna a fejedelemnek, hogy magát az alkotmányt megsemmisítse.

Batthyániék pedig épen így tesznek. Ők minden módon lehangelik, lesimitják mind azon jelenségeket, mellyek tényezők lehetnének arra, hogy Magyarország önerejével, mint alkotmányos haza, fentarthassa magát.

Ott vannak a példák. Az olasz ügy, schwarzgelb katonaállítás törvény, s a sorkatonaság hozánk átjöttének meggátlása, mind ez arra vezet, hogy Magyarországnak jogai védelmére más biztosítéka ne legyen, mint a királyi szó szentsége, s az eskü. —

Ezek pedig, miképen látjuk, ugyancsak csekély dolgok, a király adott szavát csak olly könnyedén változtatja meg, mint egy tréfas hölgy, ki az álarczás bálban, másnap estvére egy ifjúnak rendez vous-t ígért.

Ennyit számíthatunk a mai világban a királyok szavára! És pedig a nemzet létezése vagy nem létezése kérdésében szegte meg a király adott szavát.

Pest, september 23.

Tegnap a mint lapjaink sajtó alá kerültek értesültünk, hogy a duna melléki tábort illetőleg igen sokban a leghibásabban voltunk informálva.

Azt mondtuk, hogy erők csekély, helyeztünk rossz. Ez a szó teljes értelmében alaptalan beszéd volt.

Századok óta nem volt a magyarnak olly lelkes és bátor hadserege, mint éppen e pillanatban. De kezdjük a történeteket az elején.

Jellachich beütése alkalmával egy kis hátrálás, megaztán egy rá következő félreértés (!) következtében sergeink Keszthely elibe állottak.

Ott a szellem megváltozott. A tiszték a derék Bubna körül összegyülekezvén, elhatározzák, hogy az ellenséget tovább jönni nem engedik.

Jellachich ekkor előnyomulásának rögtön más irányt adott.

És a helyet, hogy a Balaton nyugoti partja felé folytatná útját, hirtelen tört elő a keleti partokon s egy pár nap alatt előrei már Siófokon mutatkozáának.

Nem nehéz kombinálni, miért. Az ellenség mind a két reményében, mellyre biztosan számított, rettenetesen megcsalatozott. Azt hitte, hogy a nép mellé áll, s hogy a sorkatonaság, ha nem is fogna mind vele tartani, de ellenére ugyan semmit sem teend.

E csalatkoztában előtte nem volt más ut, mint vagy szégyenteljesen visszavonulni, vagy egy rohanó indulóval itt Pesten teremni.

Ez utóbbi terv igen kalandszerű, azonban ez illik egy olly vezérhez, mint Jellachich.

Azonban az exbán újra csalódott, a magyar hadsereg a Balaton nyugoti partján hasonló sebességgel Veszprémén keresztül jö Kenesén a Balaton legfensőbb pontján át halad, s Lepcsényben az ellenség útját elállja.

A két tábor tegnap szemközt nézett egymással. —

Tekintsük körül.

Az ellenség bir legfeljebb hét, nyolcz ezer rendes katonasággal, azonban, mint a kanizsaiak bizonyítják, s a néhány elfogott horvát vallja, csak az első sorban vannak jóra való legények, a többiek, vagy öregek, vagy igen fiatalok, mert a java Olaszországban van.

A többi e helyen, mintegy tizezer csupa piszkos csöcselék.

A magyar tábor ellenkezőleg egy dicső lelkés sor. — Főerők a huszonkét escadron huszár, melly a mezőn egy végtelen seregnek látszik.

Van egy bataillon Vasa, egy bataillon Erneszt gyalogságunk.

A sorkatonasági legénység az utolsóig feltette a magyar nemzeti cocardát, s alig várja, hogy a nemzet- és szabadság-elleneivel megküzdhesen.

Tüzereink magyarok, vagy ollyan németek, kik magyar vezérlet, és magyar felügyelet alatt állnak.

Van ezenkívül két bataillon teljes számú honvéd csapatunk, ott vannak a borsodi önkénytesek, az Ivánka parancsnok hadserege, ezalatt oda értek a magyar zászlóra esküdött Prinz von Preisen bataillon, a Zrínyi csapat, a Pápára gyülekezett tábor szám szerint legalább huszonöt ezeren.

És vitézeink egy szívvel és lélekkel a csatát várják.

Pest september 24.

Seregeink szerencsés helyzetének hírére a fővárosban a tegnapi est igen derülten folyt le. Mindenki arról beszélt miként sültfel tervével a camarilla s miként van Kossut Lajosnak igaza abban, hogy Jellachich támadása a magyarnak a készített szolgaság helyett még a tiszta szabadságot és nemzeti függetlenséget fogja meghozandni.

És mindenki nyugodtan tért haza.

Ma reggelre azonban olly hírek lepték meg fuleinket, mellyre az ember nem tudja örvendjen-e, vagy szomorúságot érezzen.

Az éjjel István nádor a táborból megérkezett. Ugy beszélték, hogy a herczeg a balatoni gőzösen Jellasicsal békealkudozás végett, egybetalálkozott volna, ez azonban nem igaz, még pedig mint mondják akként nem igaz, hogy Jellasic volt az, ki a találkozást elfogadni nem akarta.

Reggeli tíz órakor a képviselők házában hallottuk a második ujságot, hogy a nádor még hajnalban Bécsbe utazott.

Halljuk tovább.

A képviselők házában az ülés megkezdetik a jegyző könyv felolvasása után Ferdinand király István kedves öcséséhez írt német levele tétetett közzé, melly legkegyelmesebb kéziratban atyailag felszólítatik az ország, hogy a híres osztrák memorandum elvei szerint kezdenők meg már az alkudozást.

Hallod magyar, hallod táblabíró, pénz, had, kereskedelmi és külügyi ministeriumaid Bécsbe készülnek, szállást rendelendők a többieknek.

Hallod-e magyar, neked alkudozást ajánlanak. Visgáljuk meg egy kicsit, ki az, ki itt alkudozni akar.

Hát először is a gyöngyvirág camarilla, melly a király nevét oda veti egész Europa botrány-piaczára.

Alkudozást ajánl nekünk az, ki az 1848-iki III. törvényczikket sanctionálta, ki Jellasicset proscibálta, törvényeinkre megesküdött, s az utolsó perczben a lázadó bánt a hívségtelenség büne alól felmentvén, őt kedves bánjának s leghivőbb emberének nevezte.

Már hiszen mi, a mennyire csekély tehetségünk megengedi, ez időtájban Ferdinand mellett constitutionalisták volnánk, következőleg tudjuk kötelességünket, hogy úgy írjunk, miszerint magára a királyra ezzel még a gyanúsítás árnyéka se essék.

Hanem a mi igaz az igaz. A király egymásután adja ki a ministeri ellenjegyzés nélküli igen csokolnivaló kéziratkákat, mellyek teljesen törvénytelenek levén, azok ellen, mintegy utczára kapott firkára, mindenki elmondhatja lelke meggyőződését.

És el is mondjuk, hogy azokkal, kik mint a szél fúj, majd feketét, majd fehéret mondanak, nagy ostobaság volna alkudozni.

Mit neveznénk alkudozásnak, mit az alkudozás után következett szerződésnek? Mert kell-e a világon ünnepélyes szerződés, mint maga a törvények szentesítése — és meg akarja-e azt tartani?

Aztán ollyan emberekkel álljunk mi szóba, kik minket egyezkedni hínak s ugyanakkor egy harminczötezerből álló tudatlan sereget küldenek be hozzánk, katonaságainkat elcsábitani igyekeznek, váraink vezéreit a magyar törvény ellenére, a ministerium iránti engedelmisségi kötelességtől felmentik?

Nem ugy verik a cigányt német sógor.

Hanem reméljük, hogy kelmetek másként beszélendnek, ha meghallják, hogy sergeinket néhány nap alatt kiteremtették, Lepsényben az ellenségnek utját állottuk.

Magyarok akkor ereszkednétek alkudozásba, midőn három század óta először tudatok orót mutatni.

Azok, kik most alkudozni akarnak a haza szabadságának sirját fogják megásni, mert tanuljuk meg, hogy az ellenség csak akkor kér valamit, midőn látja hogy azt el nem veheti.

Jaj neked táblabíró, ha azt gondolod, hogy azon esetben, ha Jellasic a népet elcsábithatja, ha a sorkatonaság az ellenséghez megy által, a bécsi kormány egyezkedésekről beszélne. Jaj neked, ha így gondolkozol!

Nagy volt a leczke a két utolsó bécsi küldöttség alatt, ha még ettől sem nőtt be a fejünk lágya, isten bizony nem érdemeljük meg, hogy a levegőt szívjuk.

Pest september 23.

Furcsa dolgokat beszélnek, melly ha beteljesednék még furcsább volna.

Az bizonyos, hogy az osztrák camarilla elhatározta magában, hogy a magyart tönkre tegye: erre nézve nincs előtte semmi eszköz, mellyet fel ne akarna használni, legyen az becsületes, vagy nem becsületes.

Ausztria ellenünk nyílt harczot visel, csak hogy még mellék utakon jár, de ha bekezdődnek az ágyulövések, álarcz nélkül fog a csatába közbe szólni.

És miként tehetendi ezt legkönnyebben?

Csak úgy, ha egy reménytelen perczben Bécsből gőzösökön s vontató hajókon itt köztünk terem, még pedig csak úgy könnyedén egy egy bagnetos puskával mintegy nyolcz tizezercskén. És erre nem hiányzanak már némi jelenségek.

A Dunán naponta fogynak a gőzösök. A Komáromi vár féle patvarkodások is azt gyanítatják, hogy az osztrák maga számára tisztán és szabadon akarja a Dunát tartani.

Mindenki átlátja, hogy nekünk Bécs felől a Duna nagy gyenge oldalunk, holott a természet e méltóságos folyamat arra adta, hogy nemzeti életünk főletere legyen.

E gyengénket ellenségeink ismerik, s maguk részére használatlanul oda hagyni nem fogják.

Azért lássunk egy ujnyival odább az orrunknál és tegyünk a mit tehetünk.

El kell zárunk rögtön a Dunát.

A szakértőknek nevetséges volna tanácsot adnunk.

A Duna több helyen folyk egy darabban, ott van például Visegrád környéke, hol a partok megerősítettvén, néhány ágyuval a hajók átjövését tökéletesen meg lehetne akadályozni.

Pest, september 23.

Nézzünk körül.

Minden körülményeink közt hiven megőrzött hitünk: hogy a magyarnak csak úgy lehet élni, ha senkire, mint önmagára támaszkodik, ha ügyének diadalára magán kívül — feltétlen — szövetségest nem vár.

És ezen állításunk támogatására bizony nem szükség példákat keresnünk, a támokok mindenki előtt világosan állanak.

Ugyan nézzünk akár merre, nem támadt e fel ellenünk minden érde, mellytől — épen mivel őt csak saját szabad függetlenségünkhöz kapcsolva hihetjük biztosítottaknak — közremunkálást válvett segélyt és egyelővadászt vártunk.

Nézzünk bár merre, és látni fogjuk, hogy itt és amott is emeli követelő fejét egy népfaj vagy vallásfelekezet, vakon és könyelmüleg hiven eljöttek az időt, mellyben a szorongatott hon tól valamit kicsikarhasson — mellyre pedig igazságos és okszerű kívánatait illetleg oka nincsen is — s nem gondolva meg, hogy külön válva, elszakadva ügyünköt, vagy tán éppen ellene szövötközve, igenis elvérezhetünk leigáztathatunk külön külön, közös és az ő vakságukat jól felhasználni tudó elleneink által, de győzni, tőlünk elváltan szabadságukat kivívni soha nem foghatnak.

De épen mivel látjuk a minden oldalról önérdék kislelkü követeléseit, épen mivel felülről csak hitszegést és árulást tapasztalunk naponként s így e nemzet sem jobbrul sem balrul sem alulról sem fölülről segélyt és támogatást nem várhat, valahára magába kell térnie s kettő vágya a habozás és simogatás fonalát, mellyel eddigelő magát vezetetté, elvetve amaz eleinte szívből jött, de a fogadás és köszönet módja által elhidegülni kényszerített hűség alkalmatlan és mozgásaiban gálló kötelékeit, tenni úgy, miként egy ellenektől körülvet nemzetnek — melly győzni akar — tenni kötelesege.

Minket — megvalljuk — rég nyomott ez affectalt dynasticus hűség és monarchial ragakodáshoz simulásnak magunkra rott kényszerű kötelessége, s — Istenünkre mondjuk — nem tudjuk, miért bolondítottuk mi olly régen magunkat miért olvasóinkat!

Avagy nem áll e mindenki előtt — a szem-szurásig tisztán, hogy a schönbruni dynastia velünk szemben vagy rosz akratu vagy tehetetlen vagy mind kettő. Már hogy ennek ki oka, a dynastia maga e vagy környezői abban nekünk nem sok hasznunk van.

Álljon-e e lényeknek bár mellyike — mit úgy hiszünk józan fejjel tagadni nem lehet — nekünk illy dynastia csak vesztünket okozza.

Azért mi nyíltan kimondjuk, hogy e hon nyugalmát és szabadságát csak akkor hiszük kivívhatónak, ha a nemzet magát a schönbruni dynastiától függetlennek declarálja.

Ha Ferdinand vagy öcsese vagy valamellyik rokona magyarok királya akar lenni, tessék Budára a magyrok fővárossába jönni, ha magyar királyi jövedelmet ohajt huzni, tessék e jövedelmet az országban elkölteni, szóval ha Magyarország fejedelme kíván maradni lakjék itt állandoul és folytonosan.

Igy tán el fogja feledni a nép, mennyi szenvedést kelle kiállani tronusához botor hűsége miatt.

Ha pedig ezt nem akarja, akkor . . . akkor . . . de várjunk még egy pár napot.

Csernátoni.

Ülés a képviselők házában sept. 22. d. u. 4 órakor.

A reggeli ülést el kellett oszlatni, mert nem volt elegendő tag jelen, s érvényes szavazás nem történhetett.

De hát, hogy történhetik az meg, hogy nincsenek elegendő számmal jelen a követek? Kérde talán fejszóvalva a vidéki olvasó, hiszen éppen azért küldtük őket oda, hogy a tanácskozásban részt vegyenek.

Jaj drága vidéki uraimék! Be rettenetes csatlódásban élnek önök, ha azt hiszik, hogy a mai világ embere azt cselekszi, a mit reá bízna.

Lássák önök: Mészáros Lázárt azért küldték szenttamáshoz, hogy azt rögtön ostrom alá vegye; s lám ő azt eszeágában sem veszi; inkább azon gondolkodik, hogy majd akkor a mostani vorrhban lévő nem tudom hány százezer ágyúgolyó elfogy, sült vagy főt kőcczel lehet-e sikeresebben lödözni.

Teleti Ádámot azért küldték a Drávához, hogy Jellacsichot át ne bocsássa, ő pedig csak azért is visszahúzta egy rakás mértföldnyire seregét, kocperdjét még mélyebben dugta a tokba, s puskáiból tán még a töltést is kiszedette, csak hogy valahogy a horvátok átkelését még történetesen se akadályozhassa.

Az új ministerium névsorát azért küldték fel a királyhoz, hogy erősítse meg, ő pedig csak azért sem teszi. Mikor mellettünk kellene valamit írnia, akkor beteg, karját sem bírja, a lieber Jellacsichnak pedig még tán a quartély czédulákat is maga kezével írja.

Deputatiot azért küldtünk a német országgyűléshez, hogy mint afféle jó szomszédok szorítsunk már egyszer baráti kezet, s kívánjunk egymásnak jó reggelt közösen a kivívott szabadsághoz. Ámde a deputatusok még csak besem kukkantak közjök, mert a gyertyabeles tótok orruk előtt becsapták az ajtót.

Micsoda hát a nyájas olvasó, ha a ti képviselőitek is, a királyok, hadvezérek s miniszterek példáját követve, csupa következetességből szinte nem azt teszik, a mit éppen tenniük kellene.

Hanem isten bizony azért ne szóljátok és ne szapuljátok ezeket a becsületes követeket; mert ha arról a szülő dézmáról szóló szörnyű hosszadalmas és unalmas dicitókat s vitatkozásokat hallanátok, mellyekkel most az alsó házban a drága időt oly potya módra vesztegetik, magatok is azt mondanátok, hogy ki kell kergetni még azon keveseket is, kik a teremben vannak.

És éppen a mi gondolatunkat találnád el a genialis itélettel; mert mi azt hisszük: hogy a budai sánczálásal ugyan igen haszontalan munkát tesznek, de inkább menne az egész követi kar in concreto oda kapálni, mint ilyen haláttalan munkával tarlózzon a megdöntött hűbéri viszonyok ugarföldén.

A minister elnök (pars pro toto) úgy is megizente, hogy rájuk nincs szüksége, s ha dolgába akarnak avatkozni, a keze közt lévő hét tárczát azonnal kopertában fogja a ház asztalára letenni.

És éppen ez volt az első present, mit a képviselő ház ezen ülésben Kazinczi Gábor szájából kapott, ki a végett volt délelőtt megbizva, hogy a ministerelnöknek a ház segélyét és támogatását ajánlja.

A másik present Deák Ferencz szájából került, s volt egy nagyszerű dicitio, a mult diétai urbérteltől törvény ellen, specificice pedig a mellett, hogy a majorsági zsellérek magok tartozzanak magokat földesuraiktól megváltani.

Az egészet úgy képzeltük, mint egy lánczihidat, melly megvonatott jegyes karzatról — keresztül a nem jegyes karzig.

A lánczszemek a fedualismus üstjében öntettek, dézma, robot, ingredientialból földesuri hatósággal garnirozva. Az idő és nyelv megtámadásai ellen a tulajdon szentségének szurokjával bemázolva. Az egészet pedig feltartá a szóló igen ismert saját műhelyéből került logikai szoros consequentiák roppant ereje. S rajta kényelmesen láttuk járnai kelni — persze vámmentesen és ingyen forsponton cum longis pipaszáribus a hajdani dominus terrestriseket, kik éppen azon gondolkodnak, hogy mijét exequáltassák a volt jobbagynak miután a kárpótlás házából, ökréből, búzájából és minden egyéb vagyonából ki nem telik.

A beszéd általában classikus volt. Benne rá ismertünk a minden megyék táblabirójára. És csak azt sajnáltuk, hogy mért nem a mult ország ülésen mondotta ő akkori ministersége el mindezeket.

Akkor bizonyosan nagy hasznát vették volna a törvényhozók a 9-ik t. cikk készítésénél.

Hanem már most az avas büzt bizony még az annyira kedvelt logicanak fordíja sem mosta le róla egészen.

Egyébaránt a hatás meg volt, a követek éljeneztek és tapsoltak, s ennek zajában hallhatlaná lett a prüsszögés, melly az említettük penész szagra majd mindenkinek orrába ütött.

Deák Ferencz szava nagy befolyásu a házra, sőt az egész országra: s éppen azért sajnáljuk, hogy azon nehézkes maradi-politicát kell ismételve hallanunk tőle, mint publicistától, melly politica nem sok babért nyújt neki, mint miniszternek.

Ő lehet azt hiszi, hogy most is úgy mint marczius előtt, minden elvei többség számára születnek, s nem gondolja meg, hogy éppen ezen elvek megbukása miatt cserélte föl követipaddal ministeri zsöllyeszkét.

És végül még egyet jegyzünk meg. Deák Ferencztől ma nem először hallottunk elkészett szónoklatot. Pedig az ő szájából inkább szeretnénk a tárgyra, mint a tárgy után szót hallani. S minél nyomosabban támadja meg a ház határozatait, annál nagyobb szemrehányást gerjeszt maga iránt azért: hogy vagy mért nem szólt idejében, vagy minek szól ideje után?

No de hiába a magyar táblabiró, ki eddig quindenak szerint számlálta a replikázást, nem szokhatik egy hamar rövid perczekhez.

Cserző Bencze.

Pest september 23.

Emlékszik ön szerkesztő arra, hogy néhány héttel ezelőtt híre volt, hogy minket azaz pénzünket annyira szerető gőzhajótársaság gőzöseit lassan lassan mind kihúzza Magyarországból.

Erre nem tudom, fogadott vagy fogadatlan prókátor találtatott, ki ezen hírt körülbelől ilyen argumentumokkal megczáfolta.

A nevezett társaság innen húzza legnagyobb jövedelmét, következöleg így cselekedve saját haszna ellen cselekednék.

Továbbá Óbudán van neki nagyszerű hajógyára, mellynek felszerelésében több millió fekszik, ezt a társaság nem hagyhatja veszendőben, És mi megnyugodtunk, mert táblabiró nemzet vagyunk.

Azonban nézzük csak jelenleg a Dunát, itt, hol 7—8 bejáró hid van, s mindenkor úgy annyi gőzös és vagy 20—30 vontató hajó látható volt, most alig veszünk egy két hajót észre, melly éppen a legnagyobb szükségét pótolja.

Erre az említett prókátor azt fogja mondani: De nagy oktondi az ur, nem tudja, hogy az alsó Duna egészen el van zárva s a kereskedés általjában pang.

És ebben volna is egy kis igazsága, csak hogy ezen okokból a gőzösöknek illy nagybani hiánya még nem magyarázható; mert az alsó Duna csak Eszéken alul van elzárva, eddig pedig járnak a gőzösök háborítlanul.

A kereskedés pang ugyan, de azért Bécsben és általjában felfelé csak annyi ember, sőt néha több is jár, mint azelőtt.

De tegyük fel, prókátor úrnak mindenben igazsága van, már most kérem alásan, mért nem vesztegelnek ezen felesleges hajók Óbudán, hol máskor tényleg idejében szoktak lenni?!

Egy óbudai molnárral beszéltem, ki azt mondja, hogy a hajógyárban egyellenegy hajó sincs.

Hol van tehát az a sok gőzös és az a sok vontató?!

Megmondom.

Bécsben nincs, mert az a bécsi nép újabb időkben átkozottan gyanakodó.

Elvitték biz azt mind Linzbe, a honnan 24 óra alatt akárhova vihető.

A felső ausztriai nép még most is felső ausztriai nép, ki politikai combinációkkal keveset gondolva, örül neki, ha a sok kapitány és egyéb legénység ott költi pénzét.

De annál többet gondolunk mi evvel.

Jellachich nem merne olly sebesen közelni, hacsak Bécsből nem várna segítséget!

Nem, mintha táblabiróink nagy bajszuk, és az insurectionál megrozsdásozott kardjuktól félne, mert mi erre nézve egy más lehetőséget állítunk fel.

Nem lehet-e, hogy egy osztrák herczeg egy duplamarschal Posony és Győr között délutáni időben a Duna partjára érkezik és ugyanekkor vagy 12 gőzös 20—30 vontatóhajóval ott terem, s a hajók lefelé menvén, mielőtt még a netaláni futár Pestre érkeznek, az éjnek sötétében, mint a bűn érkezik, s a horvátoknak útát nyit.

S a budapesti lakos, ki néhány perczel előtte még azt álmodta, hogy a magyarok istene a sült galambot egyenssen az ő szájába röpíti, a nagy: „Zsivio Jellachich!“ zajra fel fog ébredni.

Szemeit dörzsolvén csak azt fogja észrevenni, hogy az elveszett egy Horvát (Lázár) helyébe legalább is 20 ezer druszája van itt.

S valamint a vadon fiában Ingomár kérdezi Partheniától: „Hogy jö a szerelem!“ így fogják Budapesten kérdezni: „Hogy jött ide Jellachich?!

És a reactio Partheniakint fog felelni: „ő jött, s itt van!“

És a táblabiró megtöltvén ausztriai trafikából jött dohánnal pipáját, csóválandja fejét, mondván: „ki hitte volna ezt!“

És a spiesburger csak későbbben megbánandó örömmel fog felkiáltani: „Habich's nicht immer g'sagt, er kommt!“

És a ministerium (annak katolikus része) keresztet vetvén magára, azt mondandja: „Mi mindent megtettünk, de hiába.“

Figyelmeztetjük egész komolysággal a ministeriumat ezen gőzhajói ügyre.

Tatár Manó.

Gyöngyvirágok.

— Itt van a Perlaszi győző! itt van Kis Ernő őrnagy. Jertek polgárok ma este az angol királynőhez címzett vendéglő elibe megmutatni elismerését és tisztelő méltánylatát a közvéleménynek. Jertek és hozzatok fáklyákat, hogy világoknál mindenki láthassa és megtarthassa vonásait azon arcznak, mely vért izzadott édes hazánk szent ügye védelmében: hozzatok fáklyákat, hogy láthassa ő is a kebleinkből kitörő lelkesedés és őszinte tiszteletnek külső jeleit, hogy olvashassa ki vonásainkból a reményeket, melyeket e főváros e hon népe az ő nevéhez — legközelebbi havakban kimutatott hazafias vitézsége által feljogosítva — köti, hadd lássa az örömet és sovárgást, mellyel őt mindenki ösmerni siet, és vegye az elismerést, a tiszteletet, és áldásokat, mint ideiglenes jutalmát tetteinek és teendőnek, mint biztosítékot és zálogot arról, hogy e hazá hű fiait iránt sem hálátlan, sem feledékeny lenni nem fog. — Jertek el polgárok!

— Azon napokban, midőn sorkatonáink szelleme hazafiuságának kitüntetésére Kossuthunk rövid kormánya alatt — első alkalmat nyert, a budai granátosok — mint tudva van — legelsők és legelhatározottabbak voltak a példaadásban, és se regestül tudtak honvédeink nemzeti lobogója alá. E dicső napok egyikén történt, hogy az utcákon hullámozó néptömeg négy tökéletesen felfegyverzett gránátost pillanta meg, kik közbe fogva — mint fogolyt — egy ötödik, de fegyvertelen és buskomoly képű társukat escortírozák. „Mit vétett e legény?” kérdé rögtön, az idegen szellemű tiszték ármányairól tudomással bíró éber nép, gyanítván, hogy a fogoly legény bizonyosan mint szökevény kísértetik. A vezető fegyveres gránátosok azonban hallgattak, s csak néha lehete a figyelmes nézőnek ajkaik körül egy kis mosolyt észrevenni. „Mit vétett e legény?” kérde a hallgatás által ingerelt tömeg, inkább erősödve gyanujában; s fenyegető állást kezdte venni. „Nem vétett ez uraim semmit, s nem is fogoly ő — mondá végre bizalmas lassu hangon az örök egyike — hanem őrtanyán lévén, csak így szökhetenk mind ötön által, hogy édes hazánk szent zászlója alá irathassuk magunkat.” Képzeltetni milly örömmel, milly éljenzéssel kísértetett ez öt férfit a besorozó biztoshoz. — És mi feljegyezzük e ténny, mint

egyikét azon számtalan lélekemelő epizódnak, mellyek Magyarhon szabadságharcza alatt eddigelő is előfordultak.

— Ki a sánczokra! nézzétek ama napszámot, ki téglát hord, az Károlyi Györgyné, s az ott mellette ki gyöngéd kezekkel talicskát rak fel Battyáni Lajosné a két Zichy testvérpár gyermekeikkel; tekintsetek amazt, ki veréjtékkel kapálja fel a földet, az egy író és ezt ki néki vetkőzve és egy gazdag ur, kit cabriolettben láttok naponként járni. Vigyázz! ott jobbra áll két nő mily buzgósággal, mily kedvvel hordják a követ: nézzetek csak jól a nemes arczokra, a szelid vonásokra és megfogjátok ösmerni a két Liptai bárónőt; és ott balra ama deli hölgyet, ki többet dolgoz mind sok férfi, az Sárosi Gyuláné, a szép és lelkes honleány. Bár merre néztek, szeméitek ösmérős arczokkal találkoznak, a munka vigan és serényen foly, egyik napszám a másikat látszik felülmulni akarni. Ámde nagy is a napibér! Egy egész nemzet elismerő megelégedése, egy egész hon áldása, s a felett a hazafiai, és leányi legfenségebb kötelesség teljesítésének öntudata. Oh e nemzet, e hon nem veszhet el, de hameghal is e nemzet, ha elpusztul is e hon, a világtörténetének évlapjain feljegyezve lesz, miként Budapest hölgyei levették selyem ruháikat, férfiai nyugalomra tevék tollaikat és — sánczot ástak közösen, rang, születés és vagyon különbség nélkül a testvériség legmagasztosabb megtestesítésével, honjuk oltalmára, mellyet a gazság és ármány hálói körülfontak. Ha a Magyarok istenének létele nem mese, e felséges lelkesülésért megbocsátand választott népe többi hanyagságaért és hatalmas segélyét adandja szent ügyünk diadalát kivívhatni.

H I R D E T É S E K.

(1-3)

Nemzetőrségi egyenruhák,

mint: **atilák, nadrágok, köpenyek** és **csákok** készen — vagy egész századok számára a legrövidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók.

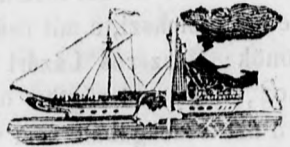
Szürke köpenyek egész századok számára **6—7 pengő** forintjával készítettnek

Singer Ign. és társnál,
nagyhid-utca 9. sz. Haris-féle házban.

(2-2)
Az alólirt ajánlja magát t. cz.: közönségnek, miszerint különbféle szépirások alapos tanításában jutányos áron magán órákat adni óhajt

Charente P. József.

Szállásán értekezhetni reggel 8 órától 10-ig a Halpiacson 130. sz.: 2-ik Emelet 10-től 12-ig pedig a forradalmi csarnokban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.

„ **Eszékre** vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság
főügyvivősége.

Magyar kö-

zépp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember

1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.

„ „ tehervonat délben 11 órakor személyvonat délut. 1 1/2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Vácraól Pest felé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar középponti vasut
Igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.